

Oslo, 12. mai 2022

Deres ref: 22/43848-1

Vår ref: 22-103

Hørings svar – Forslag til endringer i forskrift om erstatning etter offentlige pålegg i plante- og husdyrproduksjon

Generelle kommentarer

Norge har en eksepsjonelt god dyrehelse når det gjelder alvorlig smittsomme sykdommer. Det er mange årsaker til det. Særlig viktig har det vært at både det offentlige - og etter hvert husdyrnæringen selv - har stått for en organisert sykdomsbekjempelse av en lang rekke sykdommer over mange tiår (tilbake til siste halvdel av 1800-tallet). Dette har vært kostbart for både det offentlige og enkeltprodusenter, men har en positiv kost-nytte på lengre sikt.

Et annet viktig verktøy i sykdomsbekjempelse er gode erstatningsordninger når det offentlige pålegger sanering i besetninger som rammes av sykdom. Enkeltprodusenter er ofte uforskyldt i at man kommer i en slik situasjon og kostandene ved sanering kan bli svært store. For å ivareta en positiv vilje, tillit og lojalitet til målet om en populasjon fri for alvorlige smittsomme sykdommer er gode og rettfærdige erstatningsordninger viktig. Dersom produsenter unnlater å varsle – av frykt for tapte inntekter – vil sykdom spre seg videre før det oppdages. Tidlig varsling og med det sparte utgifter for samfunnet totalt og produsentene enkeltvis er derfor en viktig forutsetning for effektiv sykdomsbekjempelse. Som ett eksempel kan det vises til at kostandene for bekjempelse av fotråte (påvist i 2008) er estimert til rundt 90 millioner (offentlig og privat) frem til nå. Tapene og kostandene med å leve med fotråte ville imidlertid oversteg kostandene til bekjempelse allerede i 2019 (positiv net present value).

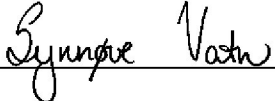
Spesifikke tilbakemeldinger

Vi støtter at «andre husdyr» også skal komme inn under ordningen slik det er foreslått i høringsnotatet. Videre er det helt nødvendig at satsene økes for å dekke de reelle tapene produsentene påføres. Vi mener imidlertid at det ville vært riktigere at alle husdyr «erstattes etter verdien i Norge på påleggstidspunktet» slik det er foreslått for «andre husdyr». Standard satser vil i de fleste tilfeller være for lave da de ikke tar høyde for prisstigning. Vi foreslår derfor følgende omformulering: «Husdyr erstattes etter verdien i Norge på påleggstidspunktet».

Vi vil ellers påpeke at det er en ulogisk sammenheng mellom mulighet for å søke om erstatning og krav om pålagt avliving. Pålegg om å sanere en smittsom sykdom kan være stor også i tilfeller der det ikke blir pålagt avliving som en del av saneringen, men sanering i form av vask, desinfeksjon, vaksinerings m.m. Ringorm er ett eksempel på en sykdom der det pålegges sanering uten mulighet for erstatning fra det offentlige.

Dette svaret sendes på vegne av Nortura, Tine, Norsk Sau og Geit, Norsk Bonde- og Småbrukarlag og Animalia. Vi er kjent med og støtter for øvrig innspill gitt av Norges Bondelag, Norsvin og Norsk fjørfelag.

Med vennlig hilsen
ANIMALIA AS

Synnøve Vatn
Fagdirektør dyrehelse og beredskap